

Handläggare
Josefin Lokvist
Telefon: 0850812197

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
20 februari 2020

Remiss av departementspromemoria Språkplikt - Deltagande i grundutbildning i svenska för rätt till försörjningsstöd

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr KS 2019/2004

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Socialdepartementet föreslår ett tillägg i socialtjänstlagen om att den enskilde vid behov ska delta i grundutbildning i svenska för att anses stå till arbetsmarknadens förfogande, en så kallad språkplikt. Syftet med tillägget om språkplikt är att tydliggöra hur viktigt det är för den enskilde att delta i språkutbildning för att därigenom förbättra möjligheten att få ett arbete och att etableras i Sverige.

Förvaltningen ser positivt på insatser som gynnar individers möjligheter att få arbete och bli självförsörjande. Kravet på den enskilde att vid behov delta i språkstudier kan underlätta möjligheten att etableras på arbetsmarknaden.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Språkplikt – Deltagande i grundutbildning i svenska för rätt till försörjningsstöd” till Södermalms stadsdelsnämnd för yttrande senast den 21 februari 2020. Ärendet har även remitterats till stadsdelsnämnderna Skarpnäck och Spånga-Tensta, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsledningskontoret.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab i samverkan med sociala avdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 10 februari och i rådet för funktionshinderfrågor den 11 februari 2020.

Ärendet

Av punkt 40 i januariavtalet, som är en sakpolitisk överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna på statlig nivå, framgår att språkplikt ska gälla för den som tar emot försörjningsstöd.

I promemorian föreslår socialdepartementet ett tillägg i socialtjänstlagen om att den enskilde vid behov ska delta i grundutbildning i svenska för att anses stå till arbetsmarknadens förfogande, en så kallad språkplikt. Syftet med tillägget om språkplikt är att tydliggöra hur viktigt det är för den enskilde att delta i språkutbildning för att därigenom förbättra möjligheten att få ett arbete och att etableras i Sverige.

I promemorian framgår att en bedömning måste göras i varje enskilt fall av om det är motiverat att ställa krav på deltagande i grundutbildning i svenska för att den enskilde ska anses stå till arbetsmarknadens förfogande. Det kan finnas godtagbara skäl som gör att den enskilde har rätt till försörjningsstöd även om hen inte deltar i grundutbildning i svenska språket. Vidare framgår att socialtjänstens frihet att anpassa insatserna till den enskildes behov vägt mot kommunernas förutsättningar att tillhandahålla insatser inte förändras genom förslaget.

En fråga som särskilt hanteras i promemorian handlar om föräldrar som vårdar barn och samtidigt får försörjningsstöd. Det framgår att det finns behov av att fler föräldralediga med försörjningsstöd får anpassade arbetsmarknadsfrämjande insatser, exempelvis språkträning, redan under föräldraledigheten. Genom att tidigt under föräldraledigheten påbörja planeringen för att föräldrarna ska kunna stå till arbetsmarknadens förfogande efter föräldraledigheten kan möjligheterna att få ett arbete påskyndas. Socialstyrelsen får uppdraget att sammanställa och sprida exempel på arbetsätt och insatser som erbjuds av vissa kommuner och som riktas till föräldralediga som får försörjningsstöd.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på insatser som gynnar individers möjligheter att få arbete och bli självförsörjande. Kravet på den enskilde att vid behov delta i språkstudier kan underlätta möjligheten att etableras på arbetsmarknaden.

Förvaltningens uppfattning är att stadens socialtjänst redan idag generellt ställer krav på personer som får försörjningsstöd att de vid behov ska delta i grundutbildning i svenska. Det föreslagna tillägget

i socialtjänstlagen bedöms bli ett tydliggörande av vikten av att delta i språkutbildning.

När det gäller målgruppen föräldralediga som får försörjningsstöd ser förvaltningen positivt på att staden erbjuder insatser som möjliggör snabbare etablering på arbetsmarknaden. Staden erbjuder idag sfi (svenska för invandrare) för föräldralediga.

Förvaltningen föreslår att tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ann-Christine Jenvén
Stadsdelsdirektör

Bilagor

Promemoria från socialdepartementet ”Språkplikt – Deltagande i grundutbildning i svenska för rätt till försörjningsstöd”

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2020-02-03